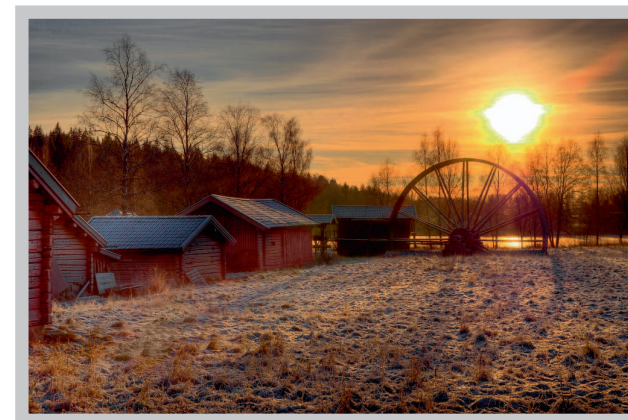

ÖP

LUDVIKA
2030

ÖVERSIKTSPLAN FÖR LUDVIKA KOMMUN
Antagen av kommunfullmäktige 2013-08-26, §143
Laga kraft 2013-09-25

STYRGRUPP
Planberedningen

VISIONSGRUPP
Gruppledare för politiska partier

ARBETSGRUPP
Anna Lindberg Karlsson, Ludvika kommun
Louise Magnusson, Ludvika kommun
Emma Johansson, Ludvika kommun
Andra berörda tjänstemän

FOTO
Ludvika kommun, om inget annat anges

KARTOR
Louise Magnusson, Ludvika kommun

LAYOUT
Sanna Holmström, Ludvika kommun
Emma Johansson, Ludvika kommun

Hur vill vi att kommunen ska se ut som vi vill bo och verka i?

HUR SKA KOMMUNEN UTVECKLAS SÅ ATT ALLA KÄNNER SIG STOLTA, MÅR BRA OCH ÄR TRYGGA?

Ludvika har bra möjligheter att utvecklas till en riktigt bra boendekommun. Här finns en levande stadskärna för de som vill bo i en mindre stad. Här finns mindre samhällen och tätorter och här finns en landsbygd med enskilda gårdar. Den rika variationen av boendemiljöer och olika boendeformer är en stor tillgång, som kan utvecklas ytterligare. Överallt i kommunen finns dessutom närhet till både vatten och grönska.

För att utveckla Ludvika som boendeort behövs både nybyggnationer och förbättring av befintligt bostadsbestånd. Förslaget till översiktsplan reglerar framförallt var den framtida bebyggelsen ska ske, men också andra frågor som berör den fysiska miljön. En översiktsplan är vägledande för beslut om kommunens långsiktiga användning av mark- och vattenområden och blir därmed mycket avgörande för kommunens framtida utveckling. Givetvis har även andra frågor än markanvändning och fysik utformning stor betydelse för att skapa en attraktiv kommun. Att det är rent och snyggt, tryggt och lugnt är minst lika viktigt som själva bostäderna.

Genom de förslag som ingår i översiktsplanen vill vi skapa förutsättningar för en stor variation i utbudet av attraktiva boendemiljöer samtidigt som vi tar ansvar för för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Inom kommunen ska det finnas ett varierat utbud som väl motsvarar önskemålen om boende hos oss som bor här och inflyttare till kommunen. För en hållbar samhällsutveckling ska planering av nya bostäder och områden präglas av miljöhänsyn och tillvaratagande av befintliga kvaliteter i den fysiska miljön.

Den här översiktsplanen har tagits fram efter samråd med bland annat allmänhet, politiker och myndigheter för att få en bred förankring i kommunen och på följande sidor kan du se slutresultatet.

Maria Strömkvist

Maria Strömkvist
Kommunstyrelsens ordförande Ludvika

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	1	Jord- och skogsbruk	63	BILAGOR	156
Vad är en översiktsplan?	2	Kulturmiljöer	66	1. Naturvårdsobjekt	
Arbetet med översiktsplanen	3	Miljö- och riskfaktorer	72	2. Kulturmiljöer	
Samband med annan planering	4	Naturvård	84	3. Förorenade områden	
Samarbeten över kommungränsen	11	Näringsliv och arbete	89	4. Underlagsmaterial	
		Service i Ludvika	93	5. Länsstyrelsens granskningsyttrande	
UTVECKLINGSFRÅGOR OCH VISION	15	Trafik och transporter	97	6. KF protokoll	
Ludvika - korta fakta	16	Täkter och mineral	103		
Vision 2020 och mål 2012- 2020	18	Vatten	107		
Utgångspunkter för översiktsplanen	20				
Kommunen i omvärlden- utmaningar	22	ORTSBESKRIVNINGAR	111		
Planens huvuddrag	24	Blötberget	112		
		Fredriksberg	116		
MARK OCH VATTENANVÄNDNING	27	Gonäs	120	FÖRKORTNINGAR:	
Principer för bebyggelseutveckling	28	Grangärde	123	ÖP = Översiktsplan	
Bostads- och verksamhetsområden	30	Grängesberg	127	Föp = Fördjupad översiktsplan	
Vattenanvändning	36	Håksberg - Landforsen	131	MKB = Miljökonsekvensbeskrivning	
Strandskydd och landsbygdsutveckling	37	Ludvika	134	MKN = Miljö kvalitetsnormer	
		Nyhammar	140	MB = Miljöbalken	
TEMAN	51	Persbo - Gräsberg	143	PBL = Plan- och bygglagen	
Riksintressen	52	Saxdalen	146	LIS = Landsbygdsutveckling i strandnära lägen	
Bostadsförsörjning	55	Sunnansjö	149		
Energi och klimat	57	Sörvik - Brunnsvik	153		
Fritid och rekreation	59				

LÄSANVISNING

KAPITEL 1 INLEDNING

I detta kapitel beskrivs syftet med en översiktsplan, hur den används och hur den tagits fram. Dessutom redovisas ställningstagande till kommunala och regionala planer, program och mål som särskilt berör översiktsplaneringen.

KAPITEL 2 UTVECKLINGSFRÅGOR OCH VISION

I detta kapitel beskrivs Ludvika kommun och vilka utmaningar kommunen står inför. Här beskrivs också vision 2020 och övergripande mål för Ludvika kommun, samt utgångspunkter för översiktsplanen.

KAPITEL 3 MARK OCH VATTENANVÄNDNING

Detta kapitel beskriver viljeinriktningar för mark och vattenanvändningen. Bland annat redovisas principer för bebyggelseutveckling och LIS-områden.

KAPITEL 4 TEMA

I detta kapitel behandlas kommunens ställningstaganden tema för tema. Här beskrivs bland annat kommunens ställning till riksintressen, service på landsbygden och bostadsförsörjning etc. Varje avsnitt avslutas med viljeinriktning och effekter för respektive tema.

KAPITEL 5 ORTSBESKRIVNING

I detta kapitel sammanfattas kommunens ställningstaganden geografiskt för varje ort. Varje avsnitt avslutas med viljeinriktning och effekter för respektive ort.

1

INLEDNING

I detta kapitel beskrivs syftet med en översiktsplan, hur den används och hur den tagits fram. Dessutom redovisas ställningstagande till kommunala och regionala planer, program och mål som särskilt berör översiktsplaneringen.

VAD ÄR EN ÖVERSIKTSPLAN?

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska varje kommun ha en aktuell kommuntäckande översiktsplan där kommunen anger hur riksintressen, miljö kvalitetsnormer och andra allmänna intressen ska tillgodoses.

Översiktsplanens målsättning är att skapa förutsättningar för en god livsmiljö, nu och i framtiden genom att använda mark och vatten på ett sätt som inte äventyrar kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Översiktsplanen är ett strategiskt planeringsinstrument som behandlar långsiktiga förändringar och har därför ett långt tidsperspektiv, ca 10-20 år.

Översiktsplanen är kommunens vision för dess framtida utveckling och avsiktsförklaring av den fysiska miljön. Den ska vägleda hur mark- och vattenområden ska användas i kommunen, samt hur den bebyggda miljön ska utvecklas och bevaras. Översiktsplanens vision behandlar hela kommunen, både privat och kommunal mark.

Beslut om tillstånd enligt plan- och bygglagen ska grundas på lämplig mark- och vattenanvändning. I översiktsplanen anges allmänna intressen och ställningstagande om hur dessa vägs mot varandra. Planen är därför vägledande för beslut om användningen av mark- och vattenområden. Vid bedömning av varje enskilt ärende kan i planen redovisade allmänna intressen vägas mot de enskilda intressen som finns i ärendet.

Översiktsplanens utformning grundas på övergripande sociala, ekologiska och samhällsekonomiska aspekter som vägs mot varandra och som främjar en långsiktig god hushållning av mark och vatten.

Kommuninvånare, markägare, myndigheter och andra intressenter får ur översiktsplanen information om avsedd mark- och vattenanvändning, i stora drag. I många fall måste översiktsplanens syften säkerställas med rättsverkande planer och bestämmelser, eftersom planen i sig själv inte är juridiskt bindande.

ARBETET MED ÖVERSIKTSPLANEN

I plan- och bygglagen står det att översiktsplanen ska vara aktuell. Ludvika kommuns tidigare översiktsplan antogs 1990 och mycket har hänt sedan dess. Under varje mandatperiod ska kommunfullmäktige ta ställning till om översiktsplanen är aktuell, senaste aktualitetsförklaringen var 2010.

Kommunfullmäktige gav kommunledningskontoret (mark- och planeringsenheten) i uppdrag att revidera 1990-års översiktsplan. Arbetet med översiktsplanen har bedrivits av tjänstemän på planeringsenheten Samhällsbyggnadsförvaltningen (tidigare mark- och planeringsenheten och miljö- och byggkontoret). Styrgrupp för arbetet har varit planberedningen. En politisk visionsgrupp har också funnits med representanter för varje parti.

Processen att ta fram en översiktsplan är reglerad i plan och bygglagen och består av flera steg - planförslag, samråd, utställning, antagande och aktualitetsprövning. En översikt hur arbetet bedrivits kan ses i figuren.

Redan under framtagandet av planförslaget har exempelvis tjänstemän från olika förvaltningar, byalag, politiker, näringsliv, skola och föreningar varit med och tyckt till.

Under juli-september 2012 skedde samrådet för översiktsplanen. I detta skede besökte arbetsgruppen olika marknader och evenemang, men också olika föreningar, för att få in synpunkter. 91 skriftliga synpunkter kom in under samrådstiden.

Arbetsgruppen började sedan jobbet med att revidera förslaget efter de synpunkter som kommit in och arbetade fram ett nytt förslag för den utställning som ägde rum februari-april 2013. 18 synpunkter kom in under utställningsskedet.

Översiktsplanen antogs augusti 2013.

Översiktsplaneprocessen

FÄRDIG PLAN!

SAMBAND MED ANNAN PLANERING

KOMMUNAL PLANERING

ÖVERSIKTLIG PLANERING

Översiktsplanen ger, som namnet anger, endast en mycket översiktlig bild av kommunens framtida utseende. För att få en mera detaljerad bild, som stöd för ställningstagande i enskilda ärenden, fordras detaljerade beskrivningar, både av olika ämnesområden och av olika geografiska områden. En översiktsplan är vägledande för olika typer av beslut, men är inte juridiskt bindande för kommunala eller privata intressen.

FÖRJDUPNING/TILLÄGG AV ÖVERSIKTSPLANEN

Ibland kan det krävas en ökad detaljeringsnivå för att rätt kunna belysa ett geografiskt områdes förutsättningar eller ett avgränsat ämnesområde och då görs en fördjupning av översiktsplanen (föp) eller ett tematiskt tillägg. En fördjupning/tillägg har samma krav på innehåll och förfarande som den kommunomfattande planen.

I Ludvika kommun har vissa områdesplaner antagits som fördjupningar av översiktsplanen i enlighet med PBL. Som kommunalt beslutsunderlag är en fördjupning likställd med den kommunövergripande översiktsplan.

I översiktsplanen tar kommunen ställning till vilka andra planer, program och strategier som bör revideras, upphävas eller som ska anses vara gällande även i fortsättningen.

Fördjupningar som ska tas bort upphör gälla när planen antas. De fördjupningar som översiktsplanen menar ska revideras gäller tills revidering är gjord men översiktsplanen fungerar som vägledning för revideringen och beskriver vilka frågor som är viktiga att beakta. Några

konflikter uppstår dock där planer behöver revideras men ändå ska anses gällande tills ny plan är upprättad.

I fördjupning Råfsnäs har ett område utpekats som naturområde. Delar av området föreslås som bostäder i förslaget till kommuntäckande översiktsplan.

I översiktsplanen pekas ett LIS-område ut i Sunnansjö. Fördjupningen som finns över området säger konferensanläggning. Översiktsplanen säger bostäder.

I fördjupningen för Grangärde föreslås jordbruksändamål, där denna översiktsplan säger bostäder.

I Finnäset kan konflikt uppstå mellan bostadsområden och gruvverksamhet. Fördjupningen anses gällande men utredningar måste göras för att se hur bostäder och ev. gruvverksamhet kan samverka.

Där konflikter finns är det kommuntäckande översiktsplanen som är styrande.

Geografiska fördjupningar beskrivs i tabeller på nästkommande sidor och visas i karta på sid 8.

DETALJPLANER

Detaljplan upprättas när t.ex. ny bebyggelse med stor omgivningspåverkan är aktuell. I detaljplanen bevakas samtliga intressen, allmänna som enskilda. Stadsplaner och byggnadsplaner före 1987 betraktas som detaljplaner. De flesta tätorter i kommunen är delvis detaljplanelagda. Detaljplanen är ett juridiskt bindande dokument.

OMRÅDESBESTÄMMELSER

Områdesbestämmelser ska antas om kommunen vill säkerställa ett syfte i översiktsplanen inom

ett begränsat område som inte har detaljplan. Områdesbestämmelserna har samma karaktär som detaljplanebestämmelser men är tänkta att reglera endast ett begränsat antal frågor. Samma förfaranderegler gäller som för detaljplan.

I vissa fall behövs noggrannare regler för bebyggelse, vanligen av kulturvårdsskäl, även om nyexploatering inte förekommer. I dessa fall bör områdesbestämmelser upprättas som ger önskvärda upplysningar om hur bebyggelsefrågor med mera ska hanteras.

TILLÄMPNINGAR

Generellt tillämpas följande regler:

Bebyggelse och anläggningar inom angivna tätorter och de arealer som angivits som intressanta för tätorters utveckling ska tillkomma genom planläggning. Annan prövningsgrund kan väljas för enstaka objekt om detta kan ske utan olägenhet för den framtida utvecklingen.

Bebyggelse och anläggningar utanför tätortsområdena ska tillkomma genom en lokaliseringsprövning, som kan ske med eller utan planläggning. Vid lokaliseringsprövningen ska det enskilda intresset vägas mot de allmänna intressen som tas upp i denna översiktsplan respektive de fördjupningar av översiktsplanen som antas av kommunfullmäktige.

ANDRA LOKALA PLANER OCH POLICYS

Det finns också andra planer och policys som påverkar den kommunala planeringen. Dessa redovisas på kommande sidor tillsammans med fördjupningar.

Geografiska fördjupningar visas i karta på sid 8

LOKALA PLANER, PROGRAM OCH FÖRDJUPNINGAR*

FÖRDJUPNINGAR/TEMATISKT TILLÄGG AV ÖVERSIKTSPLANEN

Fördjupningar som ska fortsätta gälla efter antagande av översiktsplan.

Område	Antagen	Frågor	Åtgärd
1. Björnhyttan	1975	Avfallsanläggning	Ingen
3. Orrberget-Stensvedsberget	2008	Vindkraft	Ingen
4. Fjällberget - Saxberget	2007	Vindkraft	Ingen
5. Säfsen/Säfsnäs	2011	Fritid- och rekreationsområde	Ingen
6. Tematiskt tillägg vindkraft	2010	Vindkraft	Ingen
7. Källfallet	2011	Riksintresse	Ingen

PLAN SAKNAS MEN BÖR UPPRÄTTAS

Område	Frågor	Åtgärd
Grängesberg	Hela orten Väg 50, entré, centrum, Väster, gruvverksamhet, järnväg	föp upprättas
Finnmarksbyarna, fåbodar	Kultur, natur	Tematiskt tillägg upprättas
Dagkarlsbo	VA-frågor, reglering av bostadsbyggande	föp upprättas
Ludvika tätort	Trafik, näringsliv, bostäder, grönstruktur	föp upprättas

ANTAGNA PLANER SOM BÖR REVIDERAS

Fördjupningar och områdesplaner som antagits som fördjupning av översiktsplanen som bör revideras och därefter bli föremål för nytt beslut i kommunfullmäktige. Planerna anses gällande till revidering.

NR	Område	Antagen	Frågor
2.	Gonäs	1997	Samhälle , bostäder
8	Finnäset, Lyviksberget samt del av Skepparberget.	1994	Riksvägsreservatet, malmbrytning
9	Ludvika Flygplats	1981	Ny status
10	Saxdalen	1978	Kulturmiljö, handel, idrott, verksamheter
11	Knutsbo	1978 1979	Detaljplanelagt, grönområde
12	Klenshyttan	1978	Kultur, VA, buller, utbyggnadsmöjligheter
13	Västansjö	1980	Kultur, natur, bostäder, jordbruk, VA
14	Grangärde kyrkby	1979	Riksintresse Bysjön och kulturfrågor, bostäder
15	Sunnansjö	1999	Samhälle, riksintresse för naturvård och planerade gång- och cykelvägar är inte med i planen.
16	Gräsberg	1983	Rv, VA
17	Blötberget	1986	Malmbrytning
18	Räfsnäs	1998	Rekreativområde

*Observera att fler fördjupningar, planer och program kan tillkomma efter översiktsplanens antagande.

PLANER/PROGRAM SOM UPPHÄVS

Område	Antagen	Motiv	Åtgärd
Norrbo	1980	Riksintresse natur	Upphävs
Grängesbergs gruvområde	1990	Ny plan för hela Grängesberg ska upprättas; malmbrytning, kultur, riksväg, centrum	Upphävs
Sörvik	1986	Finns utbyggnadsmöjligheter ska den revideras, annars utgå	Upphävs
Dagkarlsbo	1977	Bostadsbyggande	Upphävs
Persbo	1983	Rv, VA	Upphävs
Fritidsland Bergslagen	1984	Inaktuell	Upphävs
Grängesberg, norra	1987	Ny plan för hela Grängesberg görs.	Upphävs
Väsmanstranden	1985	Nya förutsättningar	Upphävs
Program för utveckling av Ludvika stads gång- och cykelvägnät och tillgång till naturmarker	1995 rev. 1996	Inaktuell	Upphävs

ANTAGNA PLANER/POLICYS	ANTAGEN	REVIDERAS
Bostadspolitisk strategi	2010	2014
Handikappolicy	2007	2014
Hälsopolitiskt program	2009	2014
Klimatstrategi	2010	2014
Lokala miljömål	2007	2013
Naturvårdsprogram, del 1	2011	2016
Program för näringslivsutveckling i Ludvika kommun 2007-2009	2007	2010
Strategi för hållbar utveckling	2009	2014
Strategi för utveckling i Ludvika kommun 2004	2004	2014
Cykelplan	2011	2014
Parkeringsstrategi	2013	2015

ANDRA PROGRAM SOM BÖR UPPRÄTTAS

Ludvika trafikplan/strategi

Program för Kulturmiljövård

Bostadsprogram

Kollektivtrafikplan

Grönstrukturplan

Vattenplan

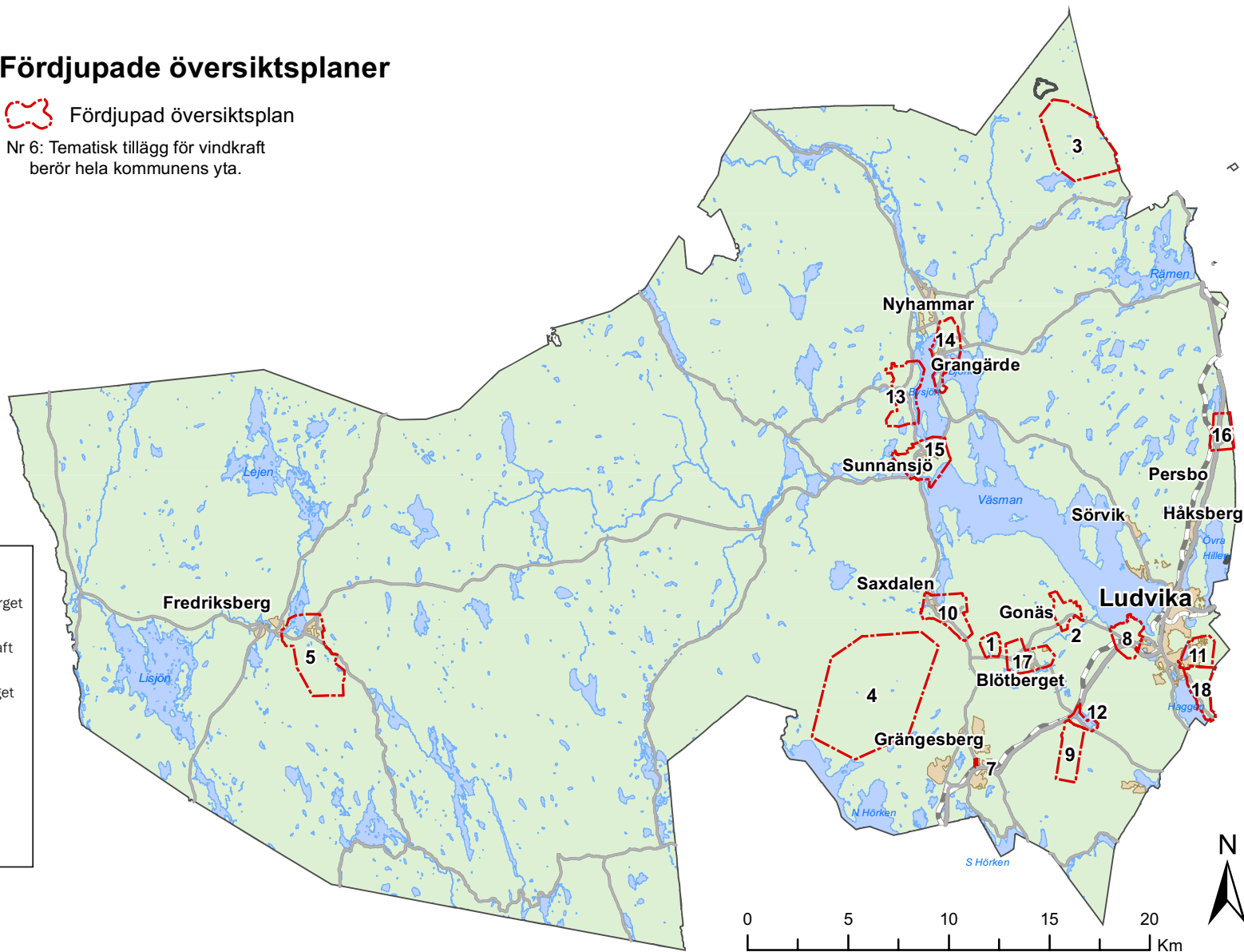
Bredbandsstrategi

Fördjupade översiktsplaner

 Fördjupad översiktsplan

Nr 6: Tematiskt tillägg för vindkraft
berör hela kommunens yta.

1. Björnhyttan
2. Gonäs
3. Orrberget - Stensvedsberget
4. Fjällberget - Saxberget
5. Säfsen/Säfsnäs
6. Tematiskt tillägg, vindkraft
7. Källfallet
8. Finnäset, Lyviksberget
samt del av Skepparberget
9. Ludvika flygplats
10. Saxdalen
11. Knutsbo
12. Klenshyttan
13. Västansjö
14. Grangärde kyrkby
15. Sunnansjö
16. Gräsberg
17. Blötberget
18. Råfsnäs

*OBS! Fler fördjupade översiktsplaner kan tillkomma
efter denna ÖP:s antagande.*

REGIONALA OCH NATIONELLA MÅL, PROGRAM OCH PLANER

Det finns ett flertal regionala och nationella mål, program och planer som påverkar den översiktliga planeringen i Ludvika.

MILJÖMÅL

Riksdagen har antagit mål för miljö kvaliteten inom 16 områden. Miljö kvalitetsmålen beskriver den kvalitet och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kulturresurser som är miljömässigt hållbart på lång sikt.

DESSA ÄR:

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storlagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt- och djurliv

Miljö kvalitetsmålen syftar till att:

- främja människors hälsa
- värna den biologiska mångfalden och naturmiljön
- ta till vara kulturmiljön och de kulturhistoriska värdena
- bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga
- trygga en god hushållning med naturresurserna

REGIONAL OCH LOKALA MILJÖMÅL

För att de nationella miljömålen ska kunna uppnås är de mål och åtgärder som formuleras och genomförs på regional och lokal nivå av största vikt. Kommunfullmäktige har antagit ett dokument, "Miljön i Ludvika", med lokala mål och åtgärder som fortlöpande ska följas upp och vid behov revideras. Dokumentet genomgår en revidering 2012/2013. Av naturliga skäl berörs Ludvika kommun inte av miljö kvalitetsmålen 10 och 14, om hav, skärgård och fjäll.

Länsstyrelsen har tagit fram förslag på regionala miljömål som behandlas på remiss hösten 2012.

FOLKHÄLSOMÅL

Den svenska folkhälsopolitiken utgår från elva målområden som fokuserar på de faktorer i samhället som påverkar folkhälsan, det vill säga livsvillkor, miljöer, produkter och levnadsvanor. Det övergripande målet för folkhälsan är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barn och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Lokala ställningstaganden utifrån folkhälsomålen beskrivs i kommunens Hälsopolitiska program

Illustration: AB Typoform

TRANSPORTPOLITISKA MÅL

De riktlinjer och mål som Ludvika kommun följer för att få ett hållbart transportsystem är bland annat de nationella transpolitiska målen, där det övergripande målet lyder:

”Transportpolitikens mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.”

Under detta övergripande mål har riksdagen även beslutat om ett funktionsmål och ett hänsynsmål. Funktionsmålet handlar om att skapa tillgänglighet för resor och transporter, för både män och kvinnor. Hänsynsmålet behandlar säkerhet, miljö och hälsa och syftar till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken och negativ påverkan på hälsa och miljön ska undvikas.

DALASTRATEGIN - REGIONALT UTVECKLINGSPROGRAM

Dalastrategin, det regionala utvecklingsprogrammet, är en strategi som ska vara styrande och vägledande i arbetet med Dalarnas utveckling.

Region Dalarna har identifierat vilka stora utmaningar som näringslivets parter, de regionala aktörerna och inte minst kommunerna i Dalarna har sett som särskilt viktiga att samlas kring. En reviderad strategi, Dalastrategi 2020 tas fram under 2013.

Visionen, målbilderna och vägvalen i Dalastrategin uttrycker en vilja att Dalarna i alla meningar ska växa och utvecklas. Kompetens-

försörjning, miljöomställning, globalisering och det alldeles särskilda med Dalarna är de stora utmaningarna.

Ludvika kommun arbetar för att visionen ska nås.

LÄNSTRANSPORTPLANEN

Region Dalarna tar ställning till hur statliga pengar fördelas på länets infrastruktur och detta beskrivs i Länstransportplanen. Planen är uppbyggd utifrån fyrstegsprincipen. För närvarande finns Riksväg 66, Cykelväg Ludvika-Skeppmora och järnvägen Ludvika-Norrköping med som namngivna projekt

Kommunen jobbar för att genomföra åtgärderna i planen.

NATIONELL PLAN FÖR TRANSPORTSYSTEMET

Trafikverket är ansvariga för den nationella planen för transportsystemet. Planen är uppbyggd utifrån fyrstegsprincipen.

I den nationella planen finns riksväg 50 med som namngivet projekt.

Kommunen jobbar för att genomföra åtgärderna i planen.

REGIONAL ENERGI- OCH KLIMATSTRATEGI

Energiintelligent Dalarna som leds av Länsstyrelsen Dalarna och Region Dalarna har tagit fram en energi- och klimatstrategi 2012. Målet är att få alla inblandade; myndigheter, kommuner, företag och organisationer, att jobba åt samma håll med energi- och klimatarbetet.

REGIONALA SERVICEPROGRAMMET

Serviceprogrammet är en plan för hur olika aktörer i länet bör arbeta med servicefrågorna. Ludvika kommun är med i samarbetet.

MÅLBILD FÖR KOLLEKTIVTRAFIKEN

Region Dalarna har tagit fram en ny målbild för kollektivtrafiken med nio mål och tillhörande delmål: koncentrera resurser till stråk som gör mest nytta, utveckla bytespunkter, gör kollektivtrafiken till ett attraktivt pendlingsalternativ, öka marknadsandelen, sudda ut administrativa gränser, använd gröna drivmedel, utveckla kollektivtrafik i besöksnäringen, underlätta marknadstillträde för kommersiell trafik samt arbeta i bred samverkan.

I målbilden ingår även fördubblingsprojektet där flera organisationer, bland annat Svensk Kollektivtrafik, Bussbranschens Riksförbund (BR) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Tillsammans arbetar organisationerna för att nå visionen om att kollektivtrafiken är en självklar del av resandet i ett hållbart samhälle.

Det övergripande målet är att kollektivtrafiken ska nå en fördubblad marknadsandel till år 2020, jämfört med år 2006.

SAMARBETEN ÖVER KOMMUNGRÄNSEN

MELLANKOMMUNALA INTRESSEN

Ludvika gränsar mot kommunerna Smedjebacken, Säter, Borlänge, Gagnef och Vansbro i Dalarnas län, Filipstad i Värmlands län samt mot Ljusnarsberg och Hällefors i Örebro län. Nedan redovisas gemensamma frågor med respektive kommun. Se också under Regionsamarbete och temakapitlet för mer information.

BORLÄNGE

Främst är det kommunikationerna och infrastrukturfrågorna, både vägtrafik (Rv 50) och järnvägstrafiken som berör de båda kommunerna. Även riksintresset Gyllbergen (friluftsliv och naturvård).

I området Tuna-Hästberg (Borlänge kommun)/ Rämshyttan (Ludvika kommun) bedrivs gemensamt av hembygdsföreningarna ett intensivt arbete by-, natur- och kulturmiljöer.

Borlänge och Faluns arbetsmarknad är också ett viktigt komplement för Ludvika kommun.

Vindkraftområdet vid Gyllbergen är också en mellankommunal fråga som rör båda kommunerna.

GAGNEF

Naturvårdsobjektet Tansväggen sträcker sig in i Ludvika kommun.

Stockgropen, en fåbodemiljö av länsintresse, ligger geografisk i Ludvika kommun men tillhör administrativt Gagnefs kommun. Gagnefs kommun har i sina rekommendationer klassat

Stockgropen som en fåbodemiljö av länsintresse.

SMEDJEBACKEN

Ludvika tätort sträcker sig till en mindre del över kommungränsen mot Smedjebacken. Kommunerna fungerar som en gemensam arbets- och bostadsmarknad med stor pendling mellan kommunerna, framför allt från Smedjebacken till Ludvika. Gymnasieutbildningen är gemensam och sköts av ett fristående kommunalförbund, *Västerbergslagens Utbildningscentrum*. Grundskolan kan vara ett framtida samverkansområde.

Både på väg (Rv 66) och järnväg (Bergslagspendeln) är frågor viktiga för kommunerna. Kommunerna är ett gemensamt trafikområde för den upphandlade linjetrafiken i länet, och regelbundet samarbete finns om trafikbeställningar mm. Gruvområdena som ligger i gränstrakten mellan Ludvika och Smedjebackens kommun (Gränsgruvan, Tvistbo och Stollberg) kan vara aktuella för återöppning. Transporterna från dessa gruvor kan påverka Ludvika kommun.

Räfsnäs- och Haggeområdet har utvecklats till ett gemensamt rekreationsområde för båda kommunerna. Här finns idag golfbana, ridhus m.m, samt goda möjligheter att ströva och vandra i ett omväxlande landskap. Malingsbo-Kloten med sitt kärnområde i Smedjebackens kommun är utpekad som riksintresse för det rörliga friluftslivet som också berör Ludvika (se vidare avsnittet friluftslivet).

Under sjön Haggen ligger en grusås

som är vattentäkt för Smedjebacken och vattenkvaliteten måste säkerställas (se vidare miljö- och riskfaktorer). Längre norrut i samma åsformation ligger Ludvikas vattentäkt i Östansbo.

Kommunerna samarbetar även genom att titta på möjligheter att anlägga cykelväg mellan Ludvika och Smedjebacken, både via Hagge och via Harnäs.

Samarkand2015 är ett utvecklingsbolag som ägs av näringslivet och den offentliga sektorn i Ludvika och Smedjebackens kommuner. En liten kärnorganisation med ett brett kontaktnät utgör basen för verksamheten som består av utvecklingsstöd till såväl privat som offentlig sektor genom bl.a. personalförsörjning, utvecklingsarbete, omvärldsbevakning och högskoleverksamhet.

Inom turism och kulturvård sker samarbete främst genom Ekomuseum Bergslagen.

SÄTER

Samarbete sker främst inom ramen för Region Falun-Borlänge.

VANSBRO

Riksintresset för det rörliga friluftslivet, Säfsnäs-Grangärde, sträcker sig in i Vansbro kommun. Samordningsåtgärder med hänsyn till detta sker idag främst genom kalkningssamarbete. Även vindkraft är en fråga för de båda kommunerna emellan, bland annat Silkomhöjden.

LJUSNARSBERG

Kommunikationer en viktig fråga, både

vad gäller Rv 50 och dess sträckning, samt järnvägstrafiken och långväga busstrafik. Kommunen utgör tillsammans med Ludvika och Smedjebacken en gemensam arbetsmarknadsregion (definition grundad på pendlingsströmmarnas storlek), där många pendlar in till framför allt Ludvika och Grängesberg.

Vid en återöppning av gruvorna ökar behovet av arbetskraft och bostäder i den gemensamma regionen. Transportnätet kommer också att påverkas genom en stark ökning av speciellt de tunga transportererna.

Riksintresset för naturvård Nittenmossen ligger på kommungränsen (se vidare rekommendationer under naturvård). Norra Hörken som utgör vattentäkt för Grängesberg sträcker sig in i Ljusnarsbergs kommun. Att se över vattenskyddsområdet är en viktig fråga kommunerna emellan.

Yxsjöberg har sin vattentäkt i Nittkvarn i Ludvika kommun.

Räddningstjänsten Västerbergslagen har en gemensam förvaltning för Ludvika och Ljusnarsbergs kommuner och svarar för räddningstjänst. Förvaltningsledningen finns i Ludvika kommun.

HÄLLEFORS

Samarbete pågår inom kalkningsverksamheten.

FILIPSTAD

Samarbete pågår inom kalkningsverksamheten.

REGIONALA- OCH NATIONELLA SAMARBETEN

Kommunens kontakter med omvärlden har både breddats och ökat i omfattning. Beroende av vilka frågeställningar som varit aktuella har samarbetspartners och allianser varierat. Våra samarbetsformer med flera kommuner inblandade är idag:

CENTRAL SWEDEN

Ludvika kommun har genom Region Dalarna medlemskap i Central Sweden. Organisationens syfte är att skapa goda förutsättningar för att det internationella arbetet och EU-arbetet ska vara en viktig tillväxtfaktor för regionen. Organisationen har representationskontor i Bryssel som bevakar frågor av intresse för medlemmarna, ger stöd vid ansökningar om EU-finansiering, arrangerar studiebesök i Bryssel.

STOCKHOLM BUSINESS ALLIANCE

Stockholm Business Alliance (SBA) är ett partnerskap mellan 50 kommuner (2012) i Stockholmsregionen. En viktig del i detta samarbete är att verka för att få fler internationella investeringar till regionen och att skapa ett gemensamt arbetssätt kring både marknadsföring, bearbetning och mottagningservice.

REGION DALARNA

Region Dalarna är ett kommunalförbund med Dalarnas 15 kommuner och Landstinget

Dalarna som medlemmar. Som kommunalt samverkansorgan ansvarar man för en del statliga uppgifter som tidigare legat på länsstyrelsen. Sedan år 2012 är Region Dalarna också länets kollektivtrafikmyndighet.

Region Dalarnas uppgift är att ansvara för, samordna och effektivisera det regionala utvecklingsarbetet i länet. I det ligger att ta tillvara länets möjligheter och främja den regionala utvecklingen inom en rad olika områden som är betydelsefulla för tillväxt och sysselsättning i regionen.

FALUN BORLÄNGE-REGIONEN

Falun Borlänge-regionen är ett samarbete mellan kommunerna Falun, Borlänge, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken och Säter. Syftet är att utveckla det regionala näringslivet och öka Falun Borlänge-regionens attraktionskraft.

GYSAM

Nio kommuner i Dalarna samarbetar för att säkerställa ett fortsatt brett utbud av gymnasieutbildningar i regionen: Borlänge, Falun, Gagnef, Leksand, Rättvik, Säter, Vansbro samt Ludvika och Smedjebacken genom sitt kommunalförbund VBU (Västerbergslagens Utbildningscentrum). Alla elever från kommuner inom Gysam söker på samma villkor till de nationella programmen och inriktningarna som erbjuds inom samverkansområdet.

INTRESSEFÖRENINGEN BERGSLAGET

Intresseföreningen Bergslaget arbetar med att

positionera och stärka Bergslagen nationellt och internationellt. Föreningen består av tjugotre kommuner, Region Dalarna, Region Värmland och Regionförbundet Örebro län samt landstinget i Västmanland. Fokusområden är kommunikationer och infrastruktur, utveckling av gruvindustrin, EU:s sammanhållningspolitik samt kultur och turism.

PARTNERSKAP BERGSLAGSDIAGONALEN

Bergslagsdiagonalen är ett samarbetsprojekt mellan 15 kommuner och regionförbunden i Gävleborg, Dalarna, Örebro och Östergötland. Projektet syftar till att stärka områdets tillväxt och konkurrenskraft för näringsliv och sysselsättning genom en förbättrad infrastruktur.

PARTNERSKAP BERGSLAGSBANAN

Projektets övergripande syfte är att genom att verka för förbättrad tillgänglighet till och på Bergslagsbanan bidra till överlevnad och utveckling av regionens näringsliv.

I samarbetsprojektet ingår 14 kommuner: Borlänge, Falun, Filipstad, Forshaga, Gävle, Hofors, Hällefors, Karlstad, Kil, Lindesberg, Ljusnarsberg, Ludvika, Sandviken och Smedjebacken.

Näringslivets och partnerskapets ansträngningar har sedan starten bidragit till att Bergslagsbanans standard har förbättrats avsevärt vilket även lett till att banan, av regeringen, pekats ut som huvudvägvalet för godstransporter från Norrland och Bergslagen mot Göteborg.

BERGSLAGSPENDELNS INTRESSEGRUPP BIG

Intressegruppen bildades 2011 för att bidra till utvecklingen av järnvägen Ludvika-Västerås., och består av kommuner, landsting, länsstyrelse och regionförbund längs sträckan.

BERGSKRAFT I BERGSLAGEN

2004 gick ett antal kommuner, län, frivilligorganisationer och företag samman för att med gemensam styrka få fart på gruvindustrin i Bergslagen. Arbetet har skett i projektform men kommer efter 2013 att löpa vidare som ekonomisk förening.

FINNSKOGARNA

Ludvika kommun tar ansvar för ett brett partnerskap där företag i Mellansverige ska utveckla nya affärer genom att profilera skogsfinnsk kultur och historia. Projektet ska skapa lönsamt samarbete kring finnskogsturism genom att koppla ihop företagen med varandra och gentemot marknaden.

VISIT SÖDRA DALARNA AB

2012 bildades Visit Södra Dalarna AB där kommunerna (Falun, Borlänge, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken och Säter) gick samman. Den tidigare turistbyrån ingår numera i detta bolag. Kommunerna ingår i samarbete med hela Dalarna under namnet - Visit Dalarna.

SVERIGES EKO-KOMMUNER

Ludvika är medlem av Sveriges Ekokommuner,

SEKOM, ett nätverk för hantering av gemensamma strategiska frågor av betydelse för en långsiktig hållbar utveckling.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

FAIRTRADE CITY

Ludvika kommun är en Fairtrade city, en diplomering till kommuner som engagerar sig för etisk konsumtion

VÄNORTER

Ludvika kommun har två vänorter; Imatra i Finland och Bad Honnef i Tyskland.

Ludvika och Imatra har ett regelbundet vänortsutbyte, inte minst på kultur- och fritidssidan. Imatra och Ludvika har flera naturliga beröringspunkter. Naturen har gemensamma drag och vattenkraften är om än på olika sätt, central i båda städerna.

Vänorten Bad Honnef ligger i Tyskland. Bad

Honnef har en industriell kontakt genom ABB. En gemensam vänortsförening har medverkat till att antalet träffar ökat och att kontakterna breddats.

Samarbetet har hittills gällt ungdomsidrott, musik, konst och foto. Kontakter mellan småföretagare har också etablerats.

Tillsammans med övriga kommuner i Dalarna, har Ludvika ett vänlän i Estland som heter Viljandi. Ludvika kommun deltar i de länsgemensamma kontakterna.

Vänortssamarbetet stimulerar till kontakter såväl inom näringslivet som inom de kommunala verksamheterna.

SÄKER OCH TRYGG KOMMUN

Kommunen jobbar efter Säker och trygg kommuns målsättning. En säker och trygg kommun är en certifiering utifrån WHO:s kriterier för olycksfalls och skadeförebyggande arbete. Arbetet handlar om att väcka medvetenhet om skaderisker hos enskilda, inom skolan, föreningslivet, företag och organisationer.